

Föreskrifter om ändring i Transportstyrelsens föreskrifter och allmänna råd (TSFS 2016:77) om behörighetsbevis för AFIS-personal och AFIS-elev;

TSFS 2025:80

Utkom från trycket
den 30 december 2025

beslutade den 15 december 2025.

LUFTFART

Serie PEL/FSTD

Transportstyrelsen föreskriver med stöd av 6 kap. 20 § luftfartsförordningen (2010:770) i fråga om styrelsens föreskrifter och allmänna råd (TSFS 2016:77) om behörighetsbevis för AFIS-personal och AFIS-elev

dels att rubriken närmast före 6 § ska utgå,

dels att rubriken till föreskrifterna samt 1–15, 17, 18 och 20–23 §§ och rubrikerna närmast före 3 a, 4, 5, 9, 14 och 18 §§ ska ha följande lydelse,

dels att rubriken närmast före 19 § ska lyda ”Behörighetsbevis för AFIS- eller FIS-personal”,

dels att det ska införas fyra nya paragrafer, 2 a, 12 b, 15 a och 18 a §§, samt nya rubriker närmast före 7 § av följande lydelse.

Transportstyrelsens föreskrifter och allmänna råd om behörighetsbevis för AFIS- och FIS-personal samt AFIS- och FIS-elev

1 § Dessa föreskrifter ska tillämpas vid utfärdande, förlängning eller förnyelse av

1. behörighetsbevis för AFIS- och FIS-personal samt AFIS- och FIS-elev,
2. medicinskt intyg för behörighetsbevis för AFIS- och FIS-personal samt AFIS- och FIS-elev, och
3. behörighet som operativ instruktör eller bedömare.

2 § För behörighetsbevis för AFIS-personal och AFIS-elev gäller de medicinska krav för ett medicinskt intyg lägst klass 2 som framgår av

1. kommissionens förordning (EU) nr 1178/2011 av den 3 november 2011 om tekniska krav och administrativa förfaranden avseende flygande personal inom den civila luftfarten i enlighet med Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 216/2008, och

2. Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2018/1139 av den 4 juli 2018 om fastställande av gemensamma bestämmelser på det civila luftfartsområdet och inrättande av Europeiska unionens byrå för luftfartssäkerhet,

och om ändring av Europaparlamentets och rådets förordningar (EG) nr 2111/2005, (EG) nr 1008/2008, (EU) nr 996/2010, (EU) nr 376/2014 och direktiv 2014/30/EU och 2014/53/EU, samt om upphävande av Europaparlamentets och rådets förordningar (EG) nr 552/2004 och (EG) nr 216/2008 och rådets förordning (EEG) nr 3922/91.

Det medicinska intygets giltighetstid ska för AFIS-personal och AFIS-elev begränsas till högst 24 månader fram till 40 års ålder. Det medicinska intyget ska utfärdas, förlängas och förnyas enligt de administrativa krav som finns i Transportstyrelsens föreskrifter och allmänna råd (TSFS 2013:14) om medicinska undersökningar m.m.

2 a § För behörighetsbevis för FIS-personal och FIS-elev gäller de medicinska kraven för ett medicinskt intyg lägst klass 2, utan begränsningar. Kraven för ett medicinskt intyg klass 2 framgår av

1. kommissionens förordning (EU) nr 1178/2011 av den 3 november 2011 om tekniska krav och administrativa förfaranden avseende flygande personal inom den civila luftfarten i enlighet med Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 216/2008,

2. Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2018/1139 av den 4 juli 2018 om fastställande av gemensamma bestämmelser på det civila luftfartsområdet och inrättande av Europeiska unionens byrå för luftfartssäkerhet, och om ändring av Europaparlamentets och rådets förordningar (EG) nr 2111/2005, (EG) nr 1008/2008, (EU) nr 996/2010, (EU) nr 376/2014 och direktiv 2014/30/EU och 2014/53/EU, samt om upphävande av Europaparlamentets och rådets förordningar (EG) nr 552/2004 och (EG) nr 216/2008 och rådets förordning (EEG) nr 3922/91, och

3. kommissionens förordning (EU) nr 2015/340 av den 20 februari 2015 om tekniska krav och administrativa förfaranden avseende flygledarcertifikat samt andra certifikat och intyg enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 216/2008, ändring av kommissionens genomförandeförordning (EU) nr 923/2012 och upphävande av kommissionens förordning (EU) nr 805/2011 gällande kraven på färgseende som framgår av ATCO.MED.B.075.

Det medicinska intygets giltighetstid ska för FIS-personal och FIS-elev begränsas till högst 24 månader fram till 40 års ålder. Det medicinska intyget ska utfärdas, förlängas och förnyas enligt de administrativa krav som finns i Transportstyrelsens föreskrifter och allmänna råd (TSFS 2013:14) om medicinska undersökningar m.m.

3 § I dessa föreskrifter avses med

AFIS (Aerodrome Flight Information Service) flyginformationstjänst för flygplatstrafik, som tillhandahålls av en utnämnd leverantör av flygtrafikledningstjänster,

<i>bedömare</i>	person med behörighet att bedöma <i>AFIS</i> - eller <i>FIS</i> -elevens samt <i>AFIS</i> - eller <i>FIS</i> -personalens praktiska färdigheter,
<i>behörighetsbevis</i>	av luftfartsmyndighet utfärdat godkännande att utöva viss tjänst,
<i>elevtillstånd</i>	behörighetshandling som visar att vissa krav för att få delta i viss luftfartsutbildning är uppfyllda,
<i>FIS</i>	(Flight Information Service) verksamhet med uppgift att lämna information och upplysningar av betydelse för luftfartens säkerhet och effektivitet,
<i>förlängning</i>	det administrativa beslut som fattas inom giltighetsperioden för en behörighet eller ett intyg och som gör det möjligt för innehavaren att fortsätta att utöva <i>behörighetsbevisets</i> befogenheter,
<i>förnyelse</i>	det administrativa beslut som fattas efter det att en behörighet har löpt ut och som förnyar de befogenheter som erhålls genom <i>behörighetsbeviset</i> ,
<i>inledande utbildning</i>	utbildning för att få behörighet som <i>AFIS</i> - eller <i>FIS</i> -elev,
<i>lokal behörighet</i>	behörighet som anges på <i>behörighetsbeviset</i> och som visar på vilken flygtrafikledningsenhet innehavaren är behörig att arbeta,
<i>lokal behörighetsutbildning</i>	utbildning på arbetsplatsen som leder till att en <i>lokal behörighet</i> utfärdas,
<i>operativ instruktör</i>	(OJTI, on-the-job training instructor) instruktör med behörighet att tillhandahålla utbildning på arbetsplatsen,
<i>tillfällig oförmåga</i>	ett tillfälligt tillstånd i vilket en innehavare av ett giltigt <i>behörighetsbevis</i> och ett giltigt medicinskt intyg är förhindrad att utöva de befogenheter som <i>behörighetsbeviset</i> ger.

Behörighetsbevis och medicinskt intyg

3 a § Den som tjänstgör som *AFIS*- eller *FIS*-personal eller som *AFIS*- eller *FIS*-elev ska ha ett giltigt relevant behörighetsbevis och ett giltigt medicinskt intyg, utfärdade av Transportstyrelsen.

Den som tjänstgör som *AFIS*- och *FIS*-personal ska dessutom ha en giltigt lokal behörighet, utfärdad av Transportstyrelsen.

Villkor för att få påbörja inledande utbildning

4 § Den som ska gå inledande utbildning ska när utbildningen påbörjas ha elevtillstånd och medicinskt intyg enligt Transportstyrelsens föreskrifter (TSFS 2013:12) om certifikat, auktorisationer och behörighetsbevis och Transportstyrelsens föreskrifter och allmänna råd (TSFS 2013:14) om medicinska undersökningar m.m.

Elevtillstånd utfärdas endast till personer som har fyllt 18 år.

Ansökan om behörighetsbevis

5 § Ansökan om behörighetsbevis för AFIS- eller FIS-elev, AFIS- eller FIS-personal, operativ instruktör och bedömare ska göras till Transportstyrelsen.

6 § Den som ansöker om behörighetsbevis för AFIS- eller FIS-elev ska ha fyllt 18 år.

Villkor för utfärdande av behörighetsbevis

AFIS- eller FIS-elev

7 § En sökande av behörighetsbevis för AFIS- eller FIS-elev ska ha ett giltigt elevtillstånd och ett giltigt medicinskt intyg.

En sökande ska med godkänt resultat ha slutfört godkänd inledande utbildning enligt del A i bilaga 1 eller bilaga 2 till Transportstyrelsens föreskrifter och allmänna råd (TSFS 2016:78) om utbildning av viss personal för flygtrafiktjänst.

8 § En sökande ska uppfylla språkraven enligt Transportstyrelsens föreskrifter (TSFS 2013:12) om certifikat, auktorisationer och behörighetsbevis med lägst språknivå 4 i engelska och svenska.

AFIS- eller FIS-personal

9 § En sökande av behörighetsbevis för AFIS- eller FIS-personal ska ha ett giltigt behörighetsbevis för AFIS- eller FIS-elev, ett giltigt certifikat för flygledarelev eller ett giltigt flygledarcertifikat och ett giltigt medicinskt intyg, samt uppfylla de allmänna villkoren för utfärdande av behörighetsbevis enligt Transportstyrelsens föreskrifter (TSFS 2013:12) om certifikat, auktorisationer och behörighetsbevis.

10 § En sökande ska med godkänt resultat ha genomgått godkänd lokal behörighetsutbildning, enligt del B i bilaga 1 eller bilaga 2 till Transportstyrelsens föreskrifter och allmänna råd (TSFS 2016:78) om utbildning av viss personal för flygtrafikledningstjänst.

11 § En sökande ska uppfylla språkraven enligt Transportstyrelsens föreskrifter (TSFS 2013:12) om certifikat, auktorisationer och behörighetsbevis, med lägst språknivå 4 i engelska och svenska.

12 § Den som har behörighetsbevis för AFIS-personal kan få behörighet som operativ instruktör om han eller hon

1. har tillhandahållit flyginformationstjänst för flygplats under en oavbruten period av minst 2 år omedelbart före ansökan, och

2. med godkänt resultat har genomfört en godkänd kurs för att bli operativ instruktör.

En behörighet som operativ instruktör är giltig i fem år. För att behörigheten ska kunna förlängas eller förnyas ska den operativa instruktören ha genomfört en godkänd repetitionsutbildning med godkänt resultat någon gång under de 12 månaderna omedelbart före ansökan.

12 a § Den som har behörighetsbevis för FIS-personal kan få behörighet som operativ instruktör om han eller hon

1. har tillhandahållit flyginformationstjänst på sträcka under en oavbruten period av minst 2 år omedelbart före ansökan, och

2. med godkänt resultat har genomfört en godkänd kurs för att bli operativ instruktör.

En behörighet som operativ instruktör är giltig i fem år. För att behörigheten ska kunna förlängas eller förnyas ska den operativa instruktören ha genomfört en godkänd repetitionsutbildning med godkänt resultat någon gång under de 12 månaderna omedelbart före ansökan.

12 b § För att få utöva sin behörighet som operativ instruktör vid en flygtrafikledningsenhet måste den operativa instruktören också ha en giltig lokal behörighet.

13 § Behörigheten som operativ instruktör förs in i behörighetsbeviset av Transportstyrelsen.

Behörighet som bedömare

14 § Den som ansöker om behörighet som bedömare ska ha

1. giltig AFIS- eller FIS-behörighet,

2. minst två års operativ tjänstgöring inom flygtrafikledningstjänsten, och

3. genomfört en godkänd utbildning för bedömare med godkänt resultat någon gång under de 12 månaderna omedelbart före ansökan.

Behörigheten som bedömare är giltig i tre år med möjlighet till förlängning.

15 § Bedömare som har AFIS-behörighet får utföra bedömningar av innehavare av behörighetsbevis för AFIS och AFIS-elever för utfärdande av lokala behörigheter. Bedömare får även förlänga och förnya lokala behörigheter.

Behörigheten som bedömare förs in i behörighetsbeviset av Transportstyrelsen.

15 a § Bedömare som har FIS-behörighet får utföra bedömningar av innehavare av behörighetsbevis för FIS och FIS-elever för utfärdande av lokala behörigheter. Bedömare får även förlänga och förnya lokala behörigheter.

Behörigheten som bedömare förs in i behörighetsbeviset av Transportstyrelsen.

17 § Elevtillstånd, behörighetsbevis för AFIS- eller FIS-elev samt behörighetsbevis för AFIS- eller FIS-personal är giltiga i högst 4 år efter utfärdande eller förnyelse.

Lokal behörighet är giltig i högst 12 månader.

Behörighetsbevis för AFIS- eller FIS-elev

18 § Vid förlängning eller förnyelse av behörighetsbevis för AFIS-elev ska det medicinska intyget vara giltigt. En sökande ska även uppfylla de allmänna villkoren för förnyelse av behörighetsbevis enligt Transportstyrelsens föreskrifter (TSFS 2013:12) om certifikat, auktorisationer och behörighetsbevis.

Vid förlängning eller förnyelse av behörighetsbevis för AFIS-elev ska den sökande visa att han eller hon har utövat flyginformationstjänst för flygplats under överinseende av en operativ instruktör.

18 a § Vid förlängning eller förnyelse av behörighetsbevis för FIS-elev ska det medicinska intyget vara giltigt. En sökande ska även uppfylla de allmänna villkoren för förnyelse av behörighetsbevis enligt Transportstyrelsens föreskrifter (TSFS 2013:12) om certifikat, auktorisationer och behörighetsbevis.

Vid förlängning eller förnyelse av behörighetsbevis för FIS-elev ska den sökande visa att han eller hon har utövat flyginformationstjänst på sträcka under överinseende av en operativ instruktör.

20 § En sökande ska uppfylla de allmänna villkoren för förnyelse av behörighetsbevis i Transportstyrelsens föreskrifter (TSFS 2013:12) om certifikat, auktorisationer och behörighetsbevis. Vid förlängning eller förnyelse av behörighetsbevis ska det medicinska intyget och relevant språkbehörighet vara giltiga.

21 § För att förnya ett utgående behörighetsbevis för AFIS-personal eller FIS-personal ska den sökande genomgå en kompletterande utbildning som visar att han eller hon är kompetent att fungera som AFIS-personal eller FIS-personal vad avser kunskaper, erfarenheter och kvalifikationer.

Ansökan tillsammans med verifieringen av utbildningen eller kompetensen ska sändas till Transportstyrelsen. Utbildningsorganisationen eller

bedömaren vid enheten för flygtrafikledningstjänst verifierar att utbildningen har genomförts med godkänt resultat.

Utbildningsplanerna godkänns av Transportstyrelsen enligt Transportstyrelsens föreskrifter och allmänna råd (TSFS 2016:78) om utbildning av viss personal för flygtrafiktjänst.

Allmänna råd

Den kompletterande utbildningen kan genomföras vid en certifierad utbildningsorganisation eller vid den lokala enheten.

22 § Det ska finnas ett program för kompetenssäkring vid en AFIS-enhet eller en FIS-enhet. Programmet ska genomföras årligen och omfatta minst följande:

1. Den lokala behörighetens giltighetstid.
2. Det lägsta antalet timmar som en innehavare av behörighetsbevis måste ha utövat en lokal behörighet under en fastställd tidsperiod på maximalt 12 månader, för att få behålla den lokala behörigheten.
3. Förfaranden som ska följas om en innehavare av behörighetsbevis inte uppfyller kraven i dessa föreskrifter eller i andra tillämpliga regler.
4. Förfaranden för
 - a) examination av den teoretiska kompetensen hos en innehavare av behörighetsbevis, och
 - b) bedömning av den praktiska kompetensen hos en innehavare av behörighetsbevis.
5. Teoretisk och praktisk fortbildning som är nödvändig för tjänsten.
6. Förfaranden för hantering av tillfällig oförmåga hos en innehavare av behörighetsbevis, och för hur Transportstyrelsen ska underrättas i dessa fall.
7. Utbildningspersonalens kvalifikationer, roller och ansvar.
8. Fastställande av vilken dokumentation som ska bevaras och som är specifik för fortbildning och bedömningar.
9. Vilka omständigheter som innebär att programmet för kompetenssäkring måste ses över och ändras samt lämnas till den behöriga myndigheten, och förfaranden för hur detta ska gå till.
10. Nödträning.

En operativ instruktör får tillgodoräkna sig undervisningstid motsvarande högst 50 procent av det antal timmar som krävs enligt första stycket 2.

Programmet för kompetenssäkring ska vara godkänt av Transportstyrelsen och revideras och godkännas minst vart tredje år.

Allmänna råd

Verifiering av teoretiska kunskaper samt mot vilka mål kunskapen mäts

Verifiering av teoretiska kunskaper kan göras genom traditionella skriftliga eller muntliga prov eller genom att använda en datorbaserad frågebänk. Gränsen för godkänt resultat bör vara 75%.

Teoretiska mål kan utgöras av de utbildningsmål som ingår i lokal utbildningsplan och som är godkänd av Transportstyrelsen.

Verifiering av praktisk färdighet vid operativ tjänstgöring samt mot vilka mål färdigheten mäts

Praktiska mål kan utgöras av de utbildningsmål som Transportstyrelsen har godkänt för den aktuella behörigheten. Den praktiska färdigheten säkerställs genom en bedömning som bör genomföras av en av Transportstyrelsen godkänd bedömare.

Teoretisk och praktisk fortbildning som är nödvändig för tjänsten

Denna del av kompetenssäkringsprogrammet kan

- 1. innehålla nya eller ändrade regelverk och metoder,*
- 2. innehålla information om erfarenheter från arbetet med säkerhetsledning,*
- 3. genomföras som informationsutbyte med andra personal-kategorier inom flygsektorn,*
- 4. genomföras som informationsutbyte med andra tjänsteställen inom samma typ av tjänst,*
- 5. innehålla simuleringsövningar,*
- 6. innehålla utbildning i säkerhet, luftfartsskydd och krishantering,*
- 7. innehålla utbildning för ny utrustning, och*
- 8. innehålla repetition av aktuella regler och metoder.*

Nödträning

Nödträning kan vara praktisk utbildning i simulator eller teoretisk utbildning som är anpassad till tjänsten på enheten, och som omfattar

- 1. metoder och procedurer som används vid nödläge för luftfartyg,*
- 2. metoder och procedurer vid allvarliga utrustningsfel inom flygtrafikledningstjänsten,*
- 3. åtgärder som ska vidtas vid incidenter,*
- 4. konfliktsökning i komplicerade trafikområden och trafik-situationer och*
- 5. fraseologi för ovanstående situationer.*

23 § Transportstyrelsen får medge undantag från dessa föreskrifter.

Denna författning träder i kraft den 15 januari 2026.

På Transportstyrelsens vägnar

JONAS BJELFVENSTAM

Bengt Nilsson
(Sjö- och luftfart)